

KURJER WILEŃSKI

NIEZALEŻNY ORGAN DEMOKRATYCZNY

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Wilno Jagiellońska 3. Telefon: Redakcji 79, Administracji 99. Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 2 — 3 ppoł. Sekretarz redakcji przyjmuje od godz. 1 — 3 ppoł. Administracja czynna od godz. 9 — 3 ppoł. Rękopisy Redakcja nie zwraca. Dyrektor wydawnictwa przyjmuje od godz. 1 — 3 ppoł. Ogłoszenia są przyjmowane: od godz. 9 — 3 i 7 — 9 wiecz. Konto czekowe P. K. O. № 80.750. Drukarnia — ul. Ś. to Jańska 1, telef. 3-40.

CENA PRENUMERATY: miesięczna z odnośnikiem do domu lub przesyłką pocztową 4 zł. Zagranicą 7 zł. CENA OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetryowy przed tekstem 40 gr., w tekście 1, II str.—30 gr., III, IV, V, VI—35 gr., za tekstem—15 gr., kronika redakc., komunikaty—70 gr. za mm. jednosp., ogłoszenia mieszkaniowe—30 gr. za wyraz. Do tych cen dolicza się: za ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne 50%, za zastrzeżeniem miejsca 25%, w numerach niedzielnych i świątecznych 25%, zagranicę 100%, zamiejscowe 25%. Dla poszukujących pracy 30%, zniżka 25%.

Za numer dowodowy 20 gr. Układ ogłoszeń 6-cio łamowy, za tekstem 10-ciołamowy. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń.

Z okazji 13-ej Rocznicy Niepodległości Łotwy.

We wzajemnych sąsiedzkich stosunkach Polski i Łotwy, poczętych przed 13 laty, od pierwszych chwil usamodzielnienia się obu, w roku bieżącym wkładły się pewne bardzo niepożądane dysonanse.

Powstały one na tle zatargu o charakterze wewnętrznym w łonie Republiki Łotewskiej, gdzie w okresie ostatnich wyborów parlamentarnych rozbiła się tamtejsza opinia na kilka naciąganych odłamów ostro walczących z sobą.

W wir tej walki siłą rzeczy wmieszana została pokazna mniejszość polska, a wślad za tem rozpały się niżej głębszym nie uzasadnione antagonizmy po przez prasę nieogłębnie przeniesione na najszersze warstwy narodowe w obu państwach.

Daje się poprostu wyczuwać, iż roznamieniona opinia w obu państwach niemalże szachuje utrzymywane nadal dobre oficjalne pomiędzy niemi stosunki.

Opinia łotewska imputuje polskiej zamiary agresywne, zasugerowana (przez kogo?) jakimś nieokreślonym bliżej lekkiem o całosci swego terytorjum państwowego, znaczne znów odmiennie opinii w Polsce oskarżają w ezambul rząd i społeczeństwo łotewskie o tendencyjne szczykany względem tamtejszej mniejszości polskiej, jej czołowej organizacji narodowej i wybitnych, zasłużonych dla państwa Łotewskiego działaczy polskich.

Dysonanse te budzą w kołach politycznych, wśród tych zwiaszcza czynników, które mają poczucie odpowiedzialności za utrzymanie dalszych przyjaznych między państwowych stosunków, coraz wyraźniejsze jednak niezadowolenie z wytworzonej atmosfery w opinii szerokich warstw Łotysz i Polaków.

Ze strony łotewskiej można było zauważyć ten objaw poczucia odpowiedzialności oficjalnych czynników w czasie święta Niepodległości Polski gdzie rząd łotewski złożył naszemu najlepszym życzenia, ze strony zaś polskiej dał najwymowniejszy wyraz temu sternik naszej polityki zagranicznej p. min. Zaleski w swem exposé na komisji spraw zagranicznych sejmiku.

W obu wypadkach pominięte zostały dysonanse w opinii szerszych warstw narodowych — i podkreślono dobitnie niezmiennosc w oficjalnych sąsiedzkich stosunkach.

W dniu dzisiejszym przypada 13-a Rocznicą Niepodległości Łotwy. Szczerze niewątpliwie życzenia naszego rządu, jakie popłyną w stronę Rygi, oby zorientowały naszą opinię, i należyty oddźwięk znalazły w opinii Łotwy, iż nie czas na wzajemne waśnie i mścienie stosunków.

Państwo Łotewskie, stanowiące siłą faktu swego istnienia ważne ogniwo na Północno-Wschodzie Europy zasługuje na naszą przyjaźń, jak i dla nas przyjaźń jego nie jest oczywiście, bez znaczenia.

Konieczność tej wzajemnej przyjaźni znalazła na przestrzeni minionych lat 13-tu swe uzasadnienie w wspólnie przeżytym krwi w r. 1920 w walce z najeżdżającą bolszewickim na ziemi inflanckiej w długim szeregu umów i traktatów.

W chwili ciężkiego ogólnoswiatowego kryzysu, z którym borykają się według sił i możliwości własnych rządy Polski i Łotwy, w chwili, gdy ferment wewnętrzny w Niemczech na tle tego kryzysu, znajduje ujście w wzmożonej propagandzie odwiecznego hasła „Drang nach Osten”, aktualnem się staje dążenie do jeszcze większego za-

cieśnienia stosunków Polski z Łotwą, która jest naturalnym pomostem pomiędzy nami, a całym wschodnim wybrzeżem Bałtyku.

Dajemy przeto szczerze ujście najlepszym życzeniom pod adresem Łotwy, aby tak uporządkowała swe stosunki wewnętrzne, by już nigdy w przyszłości nie dały powodów do dysonansów z opinją naszą. Jak ciężkie i skomplikowane są tam stosunki świadczy trudności przy tworzeniu nowego rządu.

Życzyć przeto pozostaje, aby to przesilenie rychło zostało zlikwidowane, oraz aby nastroj dzisiejszego święta Łotwy anulował całkowicie przykre zgrzyty, w stosunku do ludności polskiej towarzyszące schyłkowi 13 roku Jej Niepodległości Bytu.

Audjencje u P. Prezydenta.

WARSZAWA, 17.XI. (Pat.) Pan Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej przyjął w dniu dzisiejszym delegację Związku Obrony Kresów Zachodnich, następnie zaś posła nadzwyczajnego i ministra pełnomocnego Rzeczypospolitej Polskiej w Oslo p. Neumana.

Premier Prystor u P. Prezydenta.

WARSZAWA, 17.XI. (Pat.) Pan Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej przyjął dziś przed południem p. prezesa Rady Ministrów Aleksandra Prystora, który informował Pana Prezydenta o pracach rządu.

Wyjazd p. premiera Prystora.

Tel. od wł. kor. z Warszawy.

P. premier Prystor wyjeżdża na dwutygodniowy urlop wypoczynkowy który najprawdopodobniej spędzi na Wileńszczyźnie.

Zmiana w Prezydium Rady Ministrów.

WARSZAWA, 17. XI. (Pat.) Dotychczasowy podsekretarz stanu w Prezydium Rady Ministrów Nakoniecznikoff-Klukowski został mianowany podsekretarzem stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych. Jednocześnie podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych p. Stamirowski został mianowany podsekretarzem stanu w Prezydium Rady Ministrów.

Nominacja dyrektora Instytutu Spraw Społecznych.

Dyrektorem Instytutu Spraw Społecznych mianowany został prof. Kazimierz Kornilowicz, profesor Wolnej Wszechnicy Polskiej.

Instytut Spraw Społecznych powołany został do życia przed niedawnym czasem z inicjatywy ministra pracy i opieki społecznej dla prowadzenia w sposób jednolity w całym państwie badań naukowych, prac propagandowych i pedagogicznych w zakresie ochrony pracy, ubezpieczeń społecznych, rynku pracy, bezrobocia, emigracji, opieki społecznej i t. d.

Przewodniczącym Rady zarządzającej Instytutu Spraw Społecznych jest wiceminister skarbu p. Jastrzębski.

Ponowna narada rektorów wyższych uczelni w Warszawie.

Tel. od wł. kor. z Warszawy.

W środę odbędzie się ponowna narada rektorów wyższych uczelni w Warszawie, w celu rozważenia możliwości wznowienia wykładów. Na odbytych naradzie w poniedziałek nie doszło do porozumienia i została ona odroczone do dnia jutrzejszego.

Skazanie kierowników „Rozwoju”.

Tel. od wł. kor. z Warszawy.

W Łodzi Sąd Grodzki skazał kierowników czasopisma codziennego „Rozwój” Czajewskiego i Zychowskiego za niedostarczanie do Starostwa egzemplarzy drukowanego w ich drukarni żargonowego pisma żydowskiego „Unser Lódzer Cajtung” pierwszego na 10 dni bezwzględnej aresztu drugiego na 5 dni aresztu.

Daleki Wschód w ogniu.

Chiny wciąż liczą na Ligę Narodów.

MOSKWA, 17.XI. (Pat.) Do prasy sowieckiej donoszą, że rząd nankijski polecił miał swemu przedstawicielowi w Lidze Narodów dr. Sze, aby nale-

Japończycy ściągają wojska do Mandżurji.

MOSKWA, 17. XI. (Pat.) — Donoszą z Szanghaju: Z Korei przerzucono na teren mandżurski kilka oddziałów wojska japońskiego w sile około 10 tys. ludzi. Oddziały te skierowane zostały w stronę Mukdemu. Prasa sowiecka podaje że źródła chińskie, że

Sily japońskie wynoszą 30 tys. ludzi.

MOSKWA, 17. XI. (Pat.) Według doniesień prasy sowieckiej, Japończycy skoncentrowali na odcinku ciekarskim jedną brygadę piechoty, 2 pułki kawalerji, 30 armat po-

Pertraktacje japońskie z gen. chińskim Maa przerwane.

TOKJO, 17. XI. (Pat.) — Agencja Reutersa donosi, że według wiadomości urzędowych gen. Maa przyjął warunki japońskiego generała Honio. Jest jednak rzeczą możliwą, że wiadomość ta jest obliczona na wywołanie dobrego wrażenia zagranicą.

Odpowiedź, którą Japonia ma dać Sowieta, zawierać ma nowe zapewnienia, że wojska japońskie nie będą szły w kierunku Ciekaru, o ile oddziały gen. Maa nie przyczynią się do pogorszenia sytuacji.

Gen. Ma atakuje.

TOKJO, 17. XI. (Pat.) — Według oficjalnych wiadomości, otrzymanych przez ministerstwo wojny, większość wojsk gen. Ma-Czang-Szena znajduje się obecnie w odległości mniej więcej niż 10 mil od Tab-Sing. Kawalerja japońska atakuje.

Podwójne oblicze St. Zjedn. wobec konfliktu mandżurskiego?

WASZYNGTON, 17. XI. (Pat.) „Herald Tribune” pisze: Podczas gdy departament stanu wysłał do Tokio noty, w których świadcza, że Stany Zjednoczone popar Ligę Narodów w jej dążeniu do skłonienia Japonji do ewakuowania Mandżurji, ambasador

gał na zastosowanie w konflikcie mandżurskim §§ 15 i 16 paktu Ligi Narodów.

Japończycy zmobilizowali w Korei 5 tys. osób dla robót przy budowie nowej kolei, mającej połączyć Kiriń z Hajrennem. Budowę tej linii przeprowadzają w forsownem tempie japońskie oddziały techniczne.

Według doniesień z Mandżurji, rokowania, z g. Maa, zostały przerwane. Gen. Maa utrzymuje obecnie, że rzeczą konieczną jest pozostawienie niektórych oddziałów chińskich na południe od kolei wschodnio-chińskiej, pozorując to koniecznością walki z bandytami.

Według depeszy z Mukdemu, gen. Maa sam przesłał ultimatum oddziałom japońskim, domagając się, by usunęły się one z rejonu rzeki Nonni.

Według doniesień z Mandżurji, rokowania, z g. Maa, zostały przerwane. Gen. Maa utrzymuje obecnie, że rzeczą konieczną jest pozostawienie niektórych oddziałów chińskich na południe od kolei wschodnio-chińskiej, pozorując to koniecznością walki z bandytami.

Według depeszy z Mukdemu, gen. Maa sam przesłał ultimatum oddziałom japońskim, domagając się, by usunęły się one z rejonu rzeki Nonni.

Nadzwyczajna sesja Rady Ligi Narodów

Rozbieżność zdań wewnątrz Rady Ligi Narodów w sprawie konfliktu w Mandżurji.

PARYŻ, 17.XI. (Pat.) Trudno przewidzieć, czym się zakończy obecna sesja Rady Ligi Narodów. Sytuacja jest w wysokim stopniu skomplikowana, nietyko z racji na nieprzejętą stanowisko, zajęte przez stronę zainteresowaną, lecz i z tego powodu, że według obiegających kół zainteresowane pogłoski, wśród samych członków Rady Ligi panuje wielka rozbieżność w zapatrywaniach na konflikt chińsko-

Poufne posiedzenie bez udziału przedstawicieli Chin i Japonji.

PARYŻ, 17. XI. (Pat.) Rada Ligi Narodów odbyła posiedzenie poufne.

Usiłowania Rady Ligi Narodów.

PARYŻ, 17. XI. (Pat.) Rada Ligi Narodów odbędzie jutro posiedzenie poufne. Stwierdzono wielkie różnice w poglądach obu stron, wyrażających żądania maksymalne. Rada Ligi Narodów usiłuje ustalić punkty wspólne.

Za śpiewy polskie w kościele

Polacy w Łotwie skazani zostali i w drugiej instancji.

RYGA, 17. XI. (Pat.) — Donoszą z Dyneburga, że w rezultacie rozprawy w sądzie II instancji zapadł wyrok w sprawie 18 osób, oskarżonych o przeszkadzaniu w odprawianiu nabożeństwa łotewskiego śpiewami polskimi. Po dłuższym przewodzie sądowym

japoński otrzymuje w Waszyngtonie osobiste zapewnienia odpowiedzialnych czynników ze Stanów Zjednoczonych nie pójść za Ligę Narodów w razie zorganizowania bojkotu ekonomicznego Japonji, czy też innych wysu-pień o charakterze represyj.

Przy takich bogactwach naturalnych rozwój przemysłu postępuje obecnie szybko na przód dzięki rywalizacji ekonomicznej Chińczyków i Japończyków. Ci ostatni na terytorjum kontrolowanym przez siebie zatrudniają już 13 do 15 milionów robotników w fabrykach jedwabiu, wełny i bawełny, w cukrowniach, wytwórniach tytoniu i olejarniach.

W tym kraju o wielkiej przyszłości na 22 miliony głów jest zaledwie 600 tysięcy tutejczych i 200.000 Japończyków. Reszta to Chińczycy, którzy masowo tu napłynęli, zajmując się handlem lub... rozbójem. Japończycy natomiast organizują przemysł, w który inwestowali już blisko 8 miliardów złotych. Wojsko mał port Artura i Tsing-Tao. Traktaty przyznają im Kwantung i K. Z.

I dziś dla Chińczyków Japończycy są tymi niewygodnymi lokatorami, którzy się zagospodarowali i wzbogacili, ale którychby się chętnie przepędziło bez odszkodowania. Japończycy zaś zmuszeni znaleźć rynek dla swych produktów i zatrudnienie dla swej niesłychanie pomańającej się ludności, mają zamknięte przez Amerykę wrota Pacyfiku na wschód, kierując z konieczności swą ekspansję na zachód i uważają Chińczyków za nieprawych właścicieli, których możliwie szybko należy wywłaszczyć.

Obok tych przeciwników przyczaila się Rosja, dziś związana umowami z Japonją, ale gotowa każdej chwili wziąć Chiny pod swą „czerewną” opiekę przeciw Japonji. Sytuacja niezwykle zawiślana i groźna, wystająca pokój całego świata na niebezpieczeństwo. Japonja nie wycofała swej armji z Mandżurji, uważając, że wybiła dla niej godzina historyczna zawładnięcia tym bogatym, przez siebie zorganizowanym i uprzemysłowionym krajem.

Obok tych przeciwników przyczaila się Rosja, dziś związana umowami z Japonją, ale gotowa każdej chwili wziąć Chiny pod swą „czerewną” opiekę przeciw Japonji. Sytuacja niezwykle zawiślana i groźna, wystająca pokój całego świata na niebezpieczeństwo. Japonja nie wycofała swej armji z Mandżurji, uważając, że wybiła dla niej godzina historyczna zawładnięcia tym bogatym, przez siebie zorganizowanym i uprzemysłowionym krajem.

Obok tych przeciwników przyczaila się Rosja, dziś związana umowami z Japonją, ale gotowa każdej chwili wziąć Chiny pod swą „czerewną” opiekę przeciw Japonji. Sytuacja niezwykle zawiślana i groźna, wystająca pokój całego świata na niebezpieczeństwo. Japonja nie wycofała swej armji z Mandżurji, uważając, że wybiła dla niej godzina historyczna zawładnięcia tym bogatym, przez siebie zorganizowanym i uprzemysłowionym krajem.

Obok tych przeciwników przyczaila się Rosja, dziś związana umowami z Japonją, ale gotowa każdej chwili wziąć Chiny pod swą „czerewną” opiekę przeciw Japonji. Sytuacja niezwykle zawiślana i groźna, wystająca pokój całego świata na niebezpieczeństwo. Japonja nie wycofała swej armji z Mandżurji, uważając, że wybiła dla niej godzina historyczna zawładnięcia tym bogatym, przez siebie zorganizowanym i uprzemysłowionym krajem.

Obok tych przeciwników przyczaila się Rosja, dziś związana umowami z Japonją, ale gotowa każdej chwili wziąć Chiny pod swą „czerewną” opiekę przeciw Japonji. Sytuacja niezwykle zawiślana i groźna, wystająca pokój całego świata na niebezpieczeństwo. Japonja nie wycofała swej armji z Mandżurji, uważając, że wybiła dla niej godzina historyczna zawładnięcia tym bogatym, przez siebie zorganizowanym i uprzemysłowionym krajem.

Obok tych przeciwników przyczaila się Rosja, dziś związana umowami z Japonją, ale gotowa każdej chwili wziąć Chiny pod swą „czerewną” opiekę przeciw Japonji. Sytuacja niezwykle zawiślana i groźna, wystająca pokój całego świata na niebezpieczeństwo. Japonja nie wycofała swej armji z Mandżurji, uważając, że wybiła dla niej godzina historyczna zawładnięcia tym bogatym, przez siebie zorganizowanym i uprzemysłowionym krajem.

Obok tych przeciwników przyczaila się Rosja, dziś związana umowami z Japonją, ale gotowa każdej chwili wziąć Chiny pod swą „czerewną” opiekę przeciw Japonji. Sytuacja niezwykle zawiślana i groźna, wystająca pokój całego świata na niebezpieczeństwo. Japonja nie wycofała swej armji z Mandżurji, uważając, że wybiła dla niej godzina historyczna zawładnięcia tym bogatym, przez siebie zorganizowanym i uprzemysłowionym krajem.

Obok tych przeciwników przyczaila się Rosja, dziś związana umowami z Japonją, ale gotowa każdej chwili wziąć Chiny pod swą „czerewną” opiekę przeciw Japonji. Sytuacja niezwykle zawiślana i groźna, wystająca pokój całego świata na niebezpieczeństwo. Japonja nie wycofała swej armji z Mandżurji, uważając, że wybiła dla niej godzina historyczna zawładnięcia tym bogatym, przez siebie zorganizowanym i uprzemysłowionym krajem.

Obok tych przeciwników przyczaila się Rosja, dziś związana umowami z Japonją, ale gotowa każdej chwili wziąć Chiny pod swą „czerewną” opiekę przeciw Japonji. Sytuacja niezwykle zawiślana i groźna, wystająca pokój całego świata na niebezpieczeństwo. Japonja nie wycofała swej armji z Mandżurji, uważając, że wybiła dla niej godzina historyczna zawładnięcia tym bogatym, przez siebie zorganizowanym i uprzemysłowionym krajem.

WIADOMOŚCI z KOWNA

POPRAWA STOSUNKÓW LITWY Z WATYKANEM.

Litewskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych otrzymało od Watykanu pismo z propozycją wysłania do Litwy przedstawiciela Stolicy Apostolskiej (charge d'affaires). Ministerstwo odpowiedziało, że zasadniczo się zgadza, ale życzyłoby niewręczenia się duchowieństwa litewskiego do wewnętrznej polityki rządu. Z tem stanowiskiem Watykan się zgodził i jako swego przedstawiciela, wyznaczył b. przedstawiciela w Czechosłowacji, a obecnie w Portugalji mons. Rattia. Rząd litewski przysłał na te kandydaturę, wobec czego należy oczekiwać, że przedstawiciel Watykanu już wkrótce przybędzie do Kowna.

W tych dniach władze rządowe wyraziły kurji życzenie wydalenia z Kowna ks. Telksnisa, Szalcusa i Rankielisa, lecz wymienieni księża, studjujący obecnie w Uniwersytecie, złożyli biskupom prośbę, by nie przerywano im studjów, wobec czego ostateczna decyzja w tej sprawie jeszcze nie zapadła.

Pozatem we wszystkich parafjach agitacja duchowieństwa, skierowana przeciw rządowi, znacznie osłabła. Najaktywniejsi działacze przeciw rządowi, członkowie zarządu K.W.C. (Centrum Akcji Katolickiej): dr. Karwilius i ks. Miesleas usunęli się ze swego stanowiska. Należy przypuszczać, że zmiana frontu duchowieństwa w stosunku do rządu jest w związku z rychłym przybyciem do Litwy nowego przedstawiciela Stolicy Apostolskiej.

SKAZANIE PLECKAJTISOWCA.

Są wojenny rozstrzał onegdaj sprawę pleckajtisowca Józefa Kortauskasa, który w roku 1927 wraz z Pleckajtisem usiłował wywołać przewrót na Litwie. Kortauskas zbłądził do Niemiec, następnie do Wilna, a stamtąd powrócił do Berlina. Tam, otrzymawszy od poselstwa litewskiego zezwolenie na wyjazd do Litwy, przejechał do Nowego Miasta i został tam ujęty. Sąd skazał Kortauskasa za dążenie do przewrotu na 4 lata ciężkiego więzienia.

B. rektor seminarjum prawosławnego przeszedł na Unję.

B. rektor seminarjum prawosławnego w Krzemieniu, ks. Piotr Tabiński przeszedł dn. 20.X. r. b. na katolicyzm obrządku wschodniego. Ten krok jednego ze znanych i najbardziej wykształconych duchownych prawosławnych narodowości ukraińskiej wywołał duże wrażenie na Wołyniu i wogóle w sferach ukraińskich. Przed kilku dniami ks. Tabiński udzielił w tej sprawie informacji współpracownikowi „Dila”.

Na zapytanie czy przejście na unję zostało wywołane nieporozumieniami z władzami Cerkwi Prawosławnej ks. Tabiński oświadczył, że

„krok jego jest skutkiem szeregu wypadków, które miały miejsce w życiu prawosławnej ludności ukraińskiej, w szczególności rusofilska polityka prawosławnych biskupów oraz represjami ich przeciwko cerkiewnemu ruchowi ukraińskiemu (Zjazd prawosławny w Łucku i jego skutki, rzucenie anatemy na dr. Reczyński, niekanoniczne administrowanie Wołyńskiej diecezji przez Metropolitę Djonizego i t. d.)”

Na zapytanie, czy ma zamiar pracować na rzecz ukraińskich postulatów w życiu kościelnym ks. Tabiński odpowiedział:

„Owszem, będę dążył do odzwierciedlenia tej sytuacji, jaka była w Cerkwi wtedy, kiedy nie podpadła ona pod wpływ Moskwy, pozostając aż do XII-go wieku w związku ze Stolicą Apostolską. Jestem przekonany, że ludność ukraińska przedzielić później zewnie z moskiewskim duchem dzisiejszej Cerkwi Prawosławnej i zjednoczyć się z Rzymem”.

Jak z tego widać, rusofilska polityka naczelnych władz Cerkwi Prawosławnej skłoniła wybitnego duchownego—Ukraińca do przejścia na katolicy obrządek wschodni. Czy jednak pod patronatem drugiego rusofila bo d'Herbigny znajdzie ks. Tabiński zrozumienie dla narodowych postulatów ukraińskich w dziedzinie kościelnej — to jeszcze wielkie pytanie.

Helena Romer

utejsi. P. ewel. wyd. Rój, Warszawa.

Swoi Ludzie. Nowele. wyd. L. Chomiński. Wilno.

Książka o N. Ch. Romana. Wyd. L. Chomiński. Wilno.

Willa u Państwa Mickiewiczów. (Teatr dla Młodzieży). Scena Wileńska.

Rezurekcja Wieleńska. (Zdobycie Włna w 1919 r.) Scena Wileńska.

RÓBĆ W DOMU

smaczne, zdrowe i łatwe do zrobienia WINA z jabłek i żyt, oraz MIODY i PIWO.

Broszury, przepisy szczegółowe, drożdże, przykazy, oraz psaki, gniotniki i wszelkie inne przybory znajdziesz w składzie Zygmunta Nagrodzkiego, Wilno, Zawłna 11-a.

Zadajcie cennik. Przesyłka pocztą za zaliczeniem.

Czem jest Mandżurja?

Nikt nie wie, co jutro przyniesie na Dalekim Wschodzie w konflikcie o Mandżurję. Japonja nie wycofała swoich wojsk pomimo wszelkich wysiłków i nacisku ze strony Rady Ligi Narodów, która wobec bezowocności swojej akcji musiała się odroczyć do 16 listopada.

Nie można się dziwić, że Mandżurja, po którą wyciągają się ręce chciwie również Rosji sow., stanowi dla Japonji kąsek smakowity. To ogromne terytorjum chińskie, przez które przechodzi kontrolowana przez Sowjety linja kolei wschodnio-chińskiej do Władywostoku, posiada 942.000 km. kw. powierzchni i jest ze wszystkich prowincji Chin najbardziej bogata i urodzajna. Nazywają Mandżurję z tego tytułu Kanadą Azji.

Mandżurja — to nieskończone równiny uprawnej ziemi, którą zrasza rzeki takie jak Amur, Sungari, Liao-Ho, Yalu-Kiang... Rzeki te nadają się znakomicie do żeglugi i kraja po nich linja złożona z dwustu parowców zgrom. Sieć kolei żelaznej przekracza 6.000 km. dochodząc do Władywostoku i do nowo-wbudowanego przez Chińczyków portu Huluto.

Pod względem rolniczym ostatnie statystyki wykazują zgórą 32 miliony hektarów, obsianych ryżem, pszenicą, żytem, owsem i słynną rośliną azjatycką „soja”, która daje olej i margarynę, mydło, atrament i lak. Na uprawę tej jednej rośliny zajętych jest zgórą 7 milionów hektarów, dających zbiory wartości blisko 400 milionów złotych. Hodowla bydła, koni, owiec, świń i t. d. jest także w rozkwicie i liczy zgórą 20 milionów głów. Pozatem lasy, pokrywające według obliczeń chińskich 10 milionów hektarów.

Bogactwa kopalne Mandżurji są jeszcze większe i liczą około 600 podkładów z czego 171 podkładów złota, 213 węgla, 20 żelaza i 21 srebra. Produkcja węgla osiąga blisko 10 milionów ton, a rezerwa samych tylko złóż w Fushun oceniana jest na miliard ton. W rudzie żelaznej Mandżurja ma bogactwa oceniane na 700 milionów ton, a wysokości piecy japońskie produkujące niebawem będą milion ton żelaza i stali. Złoto figuruje w bilansie Mandżurji w wysokości 260 ton, żelazo 23.000, ruda manganowa — 600.

Nie można też pominąć, mówiąc o bogactwach Mandżurji, jej futer i ryb (25 tysięcy ton) oraz produkcji soli, stanowiącej 1/7 ogólnej produkcji chińskiej.

Przy takich bogactwach naturalnych rozwój przemysłu postępuje obecnie szybko na przód dzięki rywalizacji ekonomicznej Chińczyków i Japończyków. Ci ostatni na terytorjum kontrolowanym przez siebie zatrudniają już 13 do 15 milionów robotników w fabrykach jedwabiu, wełny i bawełny, w cukrowniach, wytwórniach tytoniu i olejarniach.

W tym kraju o wielkiej przyszłości na 22 miliony głów jest zaledwie 600 tysięcy tutejczych i 200.000 Japończyków. Reszta to Chińczycy, którzy masowo tu napłynęli, zajmując się handlem lub... rozbójem. Japończycy natomiast organizują przemysł, w który inwestowali już blisko 8 miliardów złotych. Wojsko mał port Artura i Tsing-Tao. Traktaty przyznają im Kwantung i K. Z.

I dziś dla Chińczyków Japończycy są tymi niewygodnymi lokatorami, którzy się zagospodarowali i wzbogacili, ale którychby się chętnie przepędziło bez odszkodowania. Japończycy zaś zmuszeni znaleźć rynek dla swych produktów i zatrudnienie dla swej niesłychanie pomańającej się ludności, mają zamknięte przez Amerykę wrota Pacyfiku na wschód, kierując z konieczności swą ekspansję na zachód i uważają Chińczyków za nieprawych właścicieli, których możliwie szybko należy wywłaszczyć.

Obok tych przeciwników przyczaila się Rosja, dziś związana umowami z Japonją, ale gotowa każdej chwili wziąć Chiny pod swą „czerewną” opiekę przeciw Japonji. Sytuacja niezwykle zawiślana i groźna, wystająca pokój całego świata na niebezpieczeństwo. Japonja nie wycofała swej armji z Mandżurji, uważając, że wybiła dla niej godzina historyczna zawładnięcia tym bogatym, przez siebie zorganizowanym i uprzemysłowionym krajem.

Strajk tramwajarzy w Warszawie

(Tel. od własn. koresp. z Warszawy).

Dziś od rana rozpoczął się w Warszawie strajk tramwajarzy wskutek czego wszystkie tramwaje i autobusy zostały uneruchomione. Formalnem podłożem strajku są sprawy natury ekonomicznej,

Ogólne Zebranie Instytutu N.-B. Europy Wschodniej.

W ubiegłą niedzielę odbyło się Ogólne Zebranie Instytutu Nakowo-Badawczego Europy Wschodniej pod przewodnictwem prezesa Instytutu prof. Jana Rozwadowskiego z Krakowa i przy udziale licznej grupy członków miejscowych i pozamiejscowych.

Po zagajeniu zebrania przez prezesa obeszne sprawozdanie z działalności Instytutu i prowadzonej przez niego wyższej uczelni złożył prezes Zarządu prof. Ehrenkreutz, zaś sprawozdanie finansowe skarbnik, sen. W. Abramowicz. Z powodu braku miejsca odkładamy na dzień najbliższy podanie do publicznej wiadomości najważniejszych punktów sprawozdania, świadczących o pomyślnym rozwoju Szkoły jak również o poważnym rozszerzeniu w ciągu ubiegłego roku naukobadawczej pracy Instytutu, oraz jego biblioteki i czytelnia.

Na tle tych sprawozdań rozwinęła się nieoczekiwana obszerna dyskusja, która zajęła czas do późnego wieczora, stając się poniekąd jedynym punktem obrad z pewną skądą dla wielu kwestii natury zasadniczej i organizacyjnej, których omówienie mogło być bardzo pożyteczne. To też należy przypuszczać, że w ciągu najbliższych miesięcy Zarząd zwoła jeszcze jedno Ogólne Zebranie, które zajmie się zarówno wnioskami, złożonymi na posiedzeniu Instytutu, ani kosztom jego przekształcenia.

Wskazywano wreszcie w dyskusji, że Wyższa Szkoła Instytutu ma za cel swój uzupełnienie ogólnego wykształcenia w zakresie poznania wszelkich specjalnych odrębnych właściwości życia i stosunków międzykulturowych bałtycko-czarnomorskiego — tych osób, które jakiegokolwiek gałęzi pracy naukowej, zawodowo-społecznej lub politycznej na tym terytorium pragną się poświęcić.

W ożywionej dyskusji, wzięli udział pp. prof. Ehrenkreutz, prof. Nitsch, prof. Arnold, prof. Ehrenkreutzowa dr. Wysloum M. Świechowski mec. Bągiński, dr. Świaniewicz, dyr. Instytutu Wielhorski, prezydent miasta Polejowski, red. Mackiewicz, L. Chomiński, red. Okulicz. Przewodniczący przekazał wnioski p. Mackiewiczowi, jak również niepoddany dyskusji z powodu późniejszej pory wniosek p. L. Chomińskiego Zarządowi i Radzie Administracyjnej Instytutu.

Zebranie ukończyło się o godz. 10 i pół wieczorem.

rz.

Powtórne oświadczenie.

W odpowiedzi pp. delegatom zgromadzenia ogólnego Instytutu w związku z ich listem do Redakcji „Kurjera Wileńskiego” z 16. XI. r. b. należy zaznaczyć co następuje:

1. p. student Branicki Zygmunt na audjencji u Pana Rektora podał tytuł, że jest mu znany z okresu starań o zatrudnienie przez Senat Korporacji „Pilsudja”;

2) będąc usuniętym z tej korporacji jeszcze w maju b. r. i to bez prawa powrotu, oznak korporacyjnych, pomimo upomnień dotychczas nie oddał.

Profesor dr. Szymański

Kurator Korporacji „Pilsudja”.

Wobec zwinienia Oddziału w Baranowie, wszelkie wpłaty na rzecz firmy **Zygmunt Nagrodzki** uskutecznić należy bezpośrednio w Centrali — Wilno, ul. Zawaina 11-a, lub na konto czekowe w P. K. O. Nr. 80.224.

ZYGMUNT NAGRODZKI

Wilno, Zawaina 11-a

Skład Maszyn i Narzędzi Roln.

7933

Wobec zwinienia Oddziału w Baranowie, wszelkie wpłaty na rzecz firmy **Zygmunt Nagrodzki** uskutecznić należy bezpośrednio w Centrali — Wilno, ul. Zawaina 11-a, lub na konto czekowe w P. K. O. Nr. 80.224.

ZYGMUNT NAGRODZKI

Wilno, Zawaina 11-a

Skład Maszyn i Narzędzi Roln.

7933

Wobec zwinienia Oddziału w Baranowie, wszelkie wpłaty na rzecz firmy **Zygmunt Nagrodzki** uskutecznić należy bezpośrednio w Centrali — Wilno, ul. Zawaina 11-a, lub na konto czekowe w P. K. O. Nr. 80.224.

ZYGMUNT NAGRODZKI

Wilno, Zawaina 11-a

Skład Maszyn i Narzędzi Roln.

7933

Wobec zwinienia Oddziału w Baranowie, wszelkie wpłaty na rzecz firmy **Zygmunt Nagrodzki** uskutecznić należy bezpośrednio w Centrali — Wilno, ul. Zawaina 11-a, lub na konto czekowe w P. K. O. Nr. 80.224.

ZYGMUNT NAGRODZKI

Wilno, Zawaina 11-a

Skład Maszyn i Narzędzi Roln.

7933

Wobec zwinienia Oddziału w Baranowie, wszelkie wpłaty na rzecz firmy **Zygmunt Nagrodzki** uskutecznić należy bezpośrednio w Centrali — Wilno, ul. Zawaina 11-a, lub na konto czekowe w P. K. O. Nr. 80.224.

ZYGMUNT NAGRODZKI

Wilno, Zawaina 11-a

Skład Maszyn i Narzędzi Roln.

7933

Wobec zwinienia Oddziału w Baranowie, wszelkie wpłaty na rzecz firmy **Zygmunt Nagrodzki** uskutecznić należy bezpośrednio w Centrali — Wilno, ul. Zawaina 11-a, lub na konto czekowe w P. K. O. Nr. 80.224.

ZYGMUNT NAGRODZKI

Wilno, Zawaina 11-a

Skład Maszyn i Narzędzi Roln.

7933

Wobec zwinienia Oddziału w Baranowie, wszelkie wpłaty na rzecz firmy **Zygmunt Nagrodzki** uskutecznić należy bezpośrednio w Centrali — Wilno, ul. Zawaina 11-a, lub na konto czekowe w P. K. O. Nr. 80.224.

ZYGMUNT NAGRODZKI

Wilno, Zawaina 11-a

Skład Maszyn i Narzędzi Roln.

7933

Wobec zwinienia Oddziału w Baranowie, wszelkie wpłaty na rzecz firmy **Zygmunt Nagrodzki** uskutecznić należy bezpośrednio w Centrali — Wilno, ul. Zawaina 11-a, lub na konto czekowe w P. K. O. Nr. 80.224.

ZYGMUNT NAGRODZKI

Wilno, Zawaina 11-a

Skład Maszyn i Narzędzi Roln.

7933

Wobec zwinienia Oddziału w Baranowie, wszelkie wpłaty na rzecz firmy **Zygmunt Nagrodzki** uskutecznić należy bezpośrednio w Centrali — Wilno, ul. Zawaina 11-a, lub na konto czekowe w P. K. O. Nr. 80.224.

ZYGMUNT NAGRODZKI

Wilno, Zawaina 11-a

Skład Maszyn i Narzędzi Roln.

7933

Wobec zwinienia Oddziału w Baranowie, wszelkie wpłaty na rzecz firmy **Zygmunt Nagrodzki** uskutecznić należy bezpośrednio w Centrali — Wilno, ul. Zawaina 11-a, lub na konto czekowe w P. K. O. Nr. 80.224.

ZYGMUNT NAGRODZKI

Wilno, Zawaina 11-a

Skład Maszyn i Narzędzi Roln.

7933

Wobec zwinienia Oddziału w Baranowie, wszelkie wpłaty na rzecz firmy **Zygmunt Nagrodzki** uskutecznić należy bezpośrednio w Centrali — Wilno, ul. Zawaina 11-a, lub na konto czekowe w P. K. O. Nr. 80.224.

ZYGMUNT NAGRODZKI

Wilno, Zawaina 11-a

Skład Maszyn i Narzędzi Roln.

7933

Wobec zwinienia Oddziału w Baranowie, wszelkie wpłaty na rzecz firmy **Zygmunt Nagrodzki** uskutecznić należy bezpośrednio w Centrali — Wilno, ul. Zawaina 11-a, lub na konto czekowe w P. K. O. Nr. 80.224.

ZYGMUNT NAGRODZKI

Wilno, Zawaina 11-a

Skład Maszyn i Narzędzi Roln.

7933

Wobec zwinienia Oddziału w Baranowie, wszelkie wpłaty na rzecz firmy **Zygmunt Nagrodzki** uskutecznić należy bezpośrednio w Centrali — Wilno, ul. Zawaina 11-a, lub na konto czekowe w P. K. O. Nr. 80.224.

ZYGMUNT NAGRODZKI

Wilno, Zawaina 11-a

Skład Maszyn i Narzędzi Roln.

7933

Wobec zwinienia Oddziału w Baranowie, wszelkie wpłaty na rzecz firmy **Zygmunt Nagrodzki** uskutecznić należy bezpośrednio w Centrali — Wilno, ul. Zawaina 11-a, lub na konto czekowe w P. K. O. Nr. 80.224.

ZYGMUNT NAGRODZKI

Wilno, Zawaina 11-a

Skład Maszyn i Narzędzi Roln.

7933

Wobec zwinienia Oddziału w Baranowie, wszelkie wpłaty na rzecz firmy **Zygmunt Nagrodzki** uskutecznić należy bezpośrednio w Centrali — Wilno, ul. Zawaina 11-a, lub na konto czekowe w P. K. O. Nr. 80.224.

ZYGMUNT NAGRODZKI

Wilno, Zawaina 11-a

Skład Maszyn i Narzędzi Roln.

7933

Wobec zwinienia Oddziału w Baranowie, wszelkie wpłaty na rzecz firmy **Zygmunt Nagrodzki** uskutecznić należy bezpośrednio w Centrali — Wilno, ul. Zawaina 11-a, lub na konto czekowe w P. K. O. Nr. 80.224.

ZYGMUNT NAGRODZKI

Wilno, Zawaina 11-a

Skład Maszyn i Narzędzi Roln.

7933

Wobec zwinienia Oddziału w Baranowie, wszelkie wpłaty na rzecz firmy **Zygmunt Nagrodzki** uskutecznić należy bezpośrednio w Centrali — Wilno, ul. Zawaina 11-a, lub na konto czekowe w P. K. O. Nr. 80.224.

ZYGMUNT NAGRODZKI

Wilno, Zawaina 11-a

Skład Maszyn i Narzędzi Roln.

7933

Wobec zwinienia Oddziału w Baranowie, wszelkie wpłaty na rzecz firmy **Zygmunt Nagrodzki** uskutecznić należy bezpośrednio w Centrali — Wilno, ul. Zawaina 11-a, lub na konto czekowe w P. K. O. Nr. 80.224.

ZYGMUNT NAGRODZKI

Wilno, Zawaina 11-a

Skład Maszyn i Narzędzi Roln.

7933

Wobec zwinienia Oddziału w Baranowie, wszelkie wpłaty na rzecz firmy **Zygmunt Nagrodzki** uskutecznić należy bezpośrednio w Centrali — Wilno, ul. Zawaina 11-a, lub na konto czekowe w P. K. O. Nr. 80.224.

ZYGMUNT NAGRODZKI

Wilno, Zawaina 11-a

Skład Maszyn i Narzędzi Roln.

7933

Wobec zwinienia Oddziału w Baranowie, wszelkie wpłaty na rzecz firmy **Zygmunt Nagrodzki** uskutecznić należy bezpośrednio w Centrali — Wilno, ul. Zawaina 11-a, lub na konto czekowe w P. K. O. Nr. 80.224.

ZYGMUNT NAGRODZKI

Wilno, Zawaina 11-a

Skład Maszyn i Narzędzi Roln.

7933

Wobec zwinienia Oddziału w Baranowie, wszelkie wpłaty na rzecz firmy **Zygmunt Nagrodzki** uskutecznić należy bezpośrednio w Centrali — Wilno, ul. Zawaina 11-a, lub na konto czekowe w P. K. O. Nr. 80.224.

ZYGMUNT NAGRODZKI

Wilno, Zawaina 11-a

Skład Maszyn i Narzędzi Roln.

7933

Wobec zwinienia Oddziału w Baranowie, wszelkie wpłaty na rzecz firmy **Zygmunt Nagrodzki** uskutecznić należy bezpośrednio w Centrali — Wilno, ul. Zawaina 11-a, lub na konto czekowe w P. K. O. Nr. 80.224.

ZYGMUNT NAGRODZKI

Wilno, Zawaina 11-a

Skład Maszyn i Narzędzi Roln.

7933

Wobec zwinienia Oddziału w Baranowie, wszelkie wpłaty na rzecz firmy **Zygmunt Nagrodzki** uskutecznić należy bezpośrednio w Centrali — Wilno, ul. Zawaina 11-a, lub na konto czekowe w P. K. O. Nr. 80.224.

ZYGMUNT NAGRODZKI

Wilno, Zawaina 11-a

Skład Maszyn i Narzędzi Roln.

7933

Wobec zwinienia Oddziału w Baranowie, wszelkie wpłaty na rzecz firmy **Zygmunt Nagrodzki** uskutecznić należy bezpośrednio w Centrali — Wilno, ul. Zawaina 11-a, lub na konto czekowe w P. K. O. Nr. 80.224.

ZYGMUNT NAGRODZKI

Wilno, Zawaina 11-a

Skład Maszyn i Narzędzi Roln.

7933

Wobec zwinienia Oddziału w Baranowie, wszelkie wpłaty na rzecz firmy **Zygmunt Nagrodzki** uskutecznić należy bezpośrednio w Centrali — Wilno, ul. Zawaina 11-a, lub na konto czekowe w P. K. O. Nr. 80.224.

ZYGMUNT NAGRODZKI

Wilno, Zawaina 11-a

Skład Maszyn i Narzędzi Roln.

7933

Wobec zwinienia Oddziału w Baranowie, wszelkie wpłaty na rzecz firmy **Zygmunt Nagrodzki** uskutecznić należy bezpośrednio w Centrali — Wilno, ul. Zawaina 11-a, lub na konto czekowe w P. K. O. Nr. 80.224.

ZYGMUNT NAGRODZKI

Wilno, Zawaina 11-a

Skład Maszyn i Narzędzi Roln.

7933

Wobec zwinienia Oddziału w Baranowie, wszelkie wpłaty na rzecz firmy **Zygmunt Nagrodzki** uskutecznić należy bezpośrednio w Centrali — Wilno, ul. Zawaina 11-a, lub na konto czekowe w P. K. O. Nr. 80.224.

ZYGMUNT NAGRODZKI

Wilno, Zawaina 11-a

Skład Maszyn i Narzędzi Roln.

7933

Wobec zwinienia Oddziału w Baranowie, wszelkie wpłaty na rzecz firmy **Zygmunt Nagrodzki** uskutecznić należy bezpośrednio w Centrali — Wilno, ul. Zawaina 11-a, lub na konto czekowe w P. K. O. Nr. 80.224.

ZYGMUNT NAGRODZKI

Wilno, Zawaina 11-a

Skład Maszyn i Narzędzi Roln.

7933

Wobec zwinienia Oddziału w Baranowie, wszelkie wpłaty na rzecz firmy **Zygmunt Nagrodzki** uskutecznić należy bezpośrednio w Centrali — Wilno, ul. Zawaina 11-a, lub na konto czekowe w P. K. O. Nr. 80.224.

ZYGMUNT NAGRODZKI

Wilno, Zawaina 11-a

Skład Maszyn i Narzędzi Roln.

7933

Wobec zwinienia Oddziału w Baranowie, wszelkie wpłaty na rzecz firmy **Zygmunt Nagrodzki** uskutecznić należy bezpośrednio w Centrali — Wilno, ul. Zawaina 11-a, lub na konto czekowe w P. K. O. Nr. 80.224.

ZYGMUNT NAGRODZKI

Wilno, Zawaina 11-a

Skład Maszyn i Narzędzi Roln.

7933

Wobec zwinienia Oddziału w Baranowie, wszelkie wpłaty na rzecz firmy **Zygmunt Nagrodzki** uskutecznić należy bezpośrednio w Centrali — Wilno, ul. Zawaina 11-a, lub na konto czekowe w P. K. O. Nr. 80.224.

ZYGMUNT NAGRODZKI

Wilno, Zawaina 11-a

Skład Maszyn i Narzędzi Roln.

7933

Wobec zwinienia Oddziału w Baranowie, wszelkie wpłaty na rzecz firmy **Zygmunt Nagrodzki** uskutecznić należy bezpośrednio w Centrali — Wilno, ul. Zawaina 11-a, lub na konto czekowe w P. K. O. Nr. 80.224.

ZYGMUNT NAGRODZKI

Wilno, Zawaina 11-a

Skład Maszyn i Narzędzi Roln.

7933

Wobec zwinienia Oddziału w Baranowie, wszelkie wpłaty na rzecz firmy **Zygmunt Nagrodzki** uskutecznić należy bezpośrednio w Centrali — Wilno, ul. Zawaina 11-a, lub na konto czekowe w P. K. O. Nr. 80.224.

ZYGMUNT NAGRODZKI

Wilno, Zawaina 11-a

Skład Maszyn i Narzędzi Roln.

7933

Wobec zwinienia Oddziału w Baranowie, wszelkie wpłaty na rzecz firmy **Zygmunt Nagrodzki** uskutecznić należy bezpośrednio w Centrali — Wilno, ul. Zawaina 11-a, lub na konto czekowe w P. K. O. Nr. 80.224.

ZYGMUNT NAGRODZKI

Wilno, Zawaina 11-a

Skład Maszyn i Narzędzi Roln.

7933

Wobec zwinienia Oddziału w Baranowie, wszelkie wpłaty na rzecz firmy **Zygmunt Nagrodzki** uskutecznić należy bezpośrednio w Centrali — Wilno, ul. Zawaina 11-a, lub na konto czekowe w P. K. O. Nr. 80.224.

ZYGMUNT NAGRODZKI

Wilno, Zawaina 11-a

Skład Maszyn i Narzędzi Roln.

7933

Wobec zwinienia Oddziału w Baranowie, wszelkie wpłaty na rzecz firmy **Zygmunt Nagrodzki** uskutecznić należy bezpośrednio w Centrali — Wilno, ul. Zawaina 11-a, lub na konto czekowe w P. K. O. Nr. 80.224.

ZYGMUNT NAGRODZKI

Wilno, Zawaina 11-a

Skład Maszyn i Narzędzi Roln.

7933

Wobec zwinienia Oddziału w Baranowie, wszelkie wpłaty na rzecz firmy **Zygmunt Nagrodzki** uskutecznić należy bezpośrednio w Centrali — Wilno, ul. Zawaina 11-a, lub na konto czekowe w P. K. O. Nr. 80.224.

ZYGMUNT NAGRODZKI

Wilno, Zawaina 11-a

Skład Maszyn i Narzędzi Roln.

7933

Wobec zwinienia Oddziału w Baranowie, wszelkie wpłaty na rzecz firmy **Zygmunt Nagrodzki** uskutecznić należy bezpośrednio w Centrali — Wilno, ul. Zawaina 11-a, lub na konto czekowe w P. K. O. Nr. 80.224.

ZYGMUNT NAGRODZKI

6 i pół wiecz. — w pierwszym terminie, o godz. 7 zaś w drugim i ostatecznym bez względu na liczbę obecnych. Na porządku dziennym: sprawozdania oraz wybory władz T-wa.

Ze Stowarzyszenia Kupców i Przemysłowców Chrześcijańskich w Wilnie. Stowarzyszenie nie kupców i przemysłowców chrześcijańskich w Wilnie wzywa ponownie swoich członków oraz wszystkie firmy chrześcijańskie, poszkodowane wskutek ostatnich zajęć ulicznych, do zarejestrowania poniesionych strat w biurze Stowarzyszenia — Bakszta 11 — godz. urzęd. 12—2 i 5—8 wieczorem — tel. 10-30.

ŻYCIE LITEWYJSKIE

Sprawa konfiskaty „Vilniaus Rytis”. Jak podaje „Vil. Ryt.” (Nr. 91), w tych dniach skierowana została do Trybunału Najwyższego w Warszawie skarga apelacyjna redaktora „Vilniaus Rytis” w sprawie konfiskaty nakładu „Vil. Ryt.” w r. ub. za opis zajęć w Dmistrówce.

TEATR I MUZYKA

Teatr Miejski w Lutni. Dziś o godz. 8-ej wiecz. odegrana będzie najnowsza sztuka Jerzego Kaisera, „Dzień październikowy”, w reżyserji Stanisławy Wysokiej, w wykonaniu pp. Dunin-Rychłowskiej, Mareckiej, Glińskiego, Jaskiewicz i Loedla. Treść utworu, przepojona mistycyzmem, pełna niesamowitego nastroju, przykuwa uwagę widza od początku do końca przedstawienia. Niesamowity nastrój potęgają niezwykle oryginalne dekoracje pomyślnie W. Makojuka.

Jutro i dni następnych „Dzień październikowy”.

Teatr Miejski na Pohulance. Dziś o godz. 8-ej wiecz. ukaże się „Róża”, jedno z najpotężniejszych dzieł S. Żeromskiego. Przedstawienie to, będące jednym z największych sukcesów artystycznych bieżącego sezonu, zostało zakupione przez T. U. R.

Jutro i dni następnych „Lalka”, melodia operetki Audrana.

Św. Mikołaj dla dzieci wileńskich. Nieład niespodziankę przygotowuje Teatr Lutnia dla grzecznych dzieci wileńskich. Oto dnia 6-go grudnia b. r. popołudniowe przedstawienie „Kopciuszka” w Lutni zaszczyty swoją obecnością sam Św. Mikołaj, który będzie rozdawał podarunki grzecznym dzieciom. To też nie wątpimy, że wszystkie dzieci zbiorą się dnia 6-go grudnia o godz. 4-ej po południu w sali Teatru Lutnia.

Udogodnienie dla P. T. Publiczności. Dyrekcja Teatrów Miejskich Z. A. S. P. w Wilnie niniejszym komunikuje, że dla wygody publiczności postanowiła zezwalać wejście na widownię paniom bez zdejmania kapeluszy. Udogodnienie niniejsze obejmuje również parter.

Zmiana systemu repertuarowego w Teatrach Miejskich. Dyrekcja Teatrów Miejskich Z. A. S. P. w Wilnie komunikuje, że dla wygody P. T. publiczności wprowadza zmianę systemu repertuarowego. Odtąd każda sztuka grana będzie bez przerwy przez szereg dni z rzędu, w odróżnieniu od panującego dotąd systemu przepłatania sztuk.

RADIO

FALA 244,1 m. — stacja o mocy 0,5 Kw.
FALA 581 mtr. stacja o mocy 22 Kw.

ŚRODA, dnia 18 listopada 1931 roku.

11:40: Kom.
13:10: Kom. meteor.
14:00: Progr. dzienny.
14:05: Muzyka z płyt.
15:05: Kom.
15:20: „Mała skrzyneczka”.
15:45: Koncert dla młodzieży (płyty).
16:20: „O Karolu Miarce” odczyt.
16:40: Codzienny odcinek powieściowy.
16:55: Lekcja angielskiego.
17:10: Odczyt.
17:35: Aud. premj. „Lalka” Audrana.
18:00: Koncert.
18:50: Chwilka literacka.
19:00: Przegląd strzelecki.
19:15: „Pieniądz a sport amatorski” dialog.
19:40: Progr. na czwartek.
19:45: Pras. dzien. radj.
20:00: Feljeton o Rumunji.
20:15: Wieczór rumuński.
21:00: Słuchowisko z Warszawy.
21:45: Koncert.
22:15: Kom.
22:30: Recital fortepianowy Heleny Hleb-Koszańskiej.
23:00: Muzyka lekka i taneczna.

CZWARTEK, dnia 19 listopada 1931 roku.

11:40: Kom.
12:10: Kom. meteor.
12:15: Pogad.
12:35: Poranek szkolny z Filharmonji.
15:00: Program dzienny.
15:05: Kom.
15:25: „Wśród książek”.
15:50: Audycja dla dzieci.
16:20: Lekcja francuskiego.

16:40: Codzienny odcinek powieściowy.
16:50: Muzyka z płyt.
17:10: Odczyt.
17:35: Koncert żywych (płyty).
18:05: Audycja poświęcona muzyce i poezji ludowej.
18:50: Kom. Tow. Gimn. „Sokół”.
19:00: „Skrzynka pocztowa Nr. 176”.
19:20: Muzyka.
19:30: Progr. na piątek i sobotę.
19:45: Pras. dzien. radj.
20:00: Kwadr. liter.
20:15: Muzyka lekka.
21:55: „Prawda o Wagnerze” felj.
22:10: Koncert.
22:40: Kom. i muzyka taneczna.

NOWINKI RADJOWE.

PIENIAŹ I SPORT AMATORSKI.

Amatorzy sportu i amatorzy pieniądza będą mogli wycisnąć swoje „trzy grosze” do dialogu, jaki odbędzie się na powyższym temacie między p. Jarosławem Nicieckim a Władysławem Janiszewskim. (Godz. 19:15—19:40).

MUZYKA CHOPINA.

Nigdy nie będziemy mieli dość muzyki Chopina, zwłaszcza w dobrym wykonaniu. To też wiadomo, że ceniona pianistka wileńska p. H. Hleb-Koszańska wykona dziś o godz. 22 min. 30 szereg utworów genialnego kompozytora wywołując zrozumiałe poruszenie wśród melomanów.

AUDYCJA POGODA.

O godz. 17 min. 35 usłyszą radioluchacze wileńscy fragmenty z wesołej komedji muzycznej Audrana p. t. „Lalka”, granej obecnie z powodzeniem w jednym z teatrów wileńskich.

LISTY DO REDAKCJI

W sprawie uchwały Wydz. Sztuk P. U. S. B.

W niedzielnym „Expresie Wileńskim” ukażą się wzmianka p. t. „Deklaracja z Wydziału Szt. P. U. S. B.”, która wymaga pewnego komentarza. Jest tam powiedziane, że „Młodzież chrześcijańska” Wydziału zgadza się z akcją w sprawie trupów żydowskich dla prosekutorium, „numerus clausus” etc. Dla ścisłości, czuję się w obowiązku podać pewne dane, dotyczące się tej „deklaracji”, a zwłaszcza zebrania, z którym ona w pewnej tylko mierze jest związana.

Zebranie to zwołane zostało przez trzech kolegów (którzy nie byli obecni na zebraniu Wydziału w dn. 10. listopada b. r.) pod hasłem „potępienia” naszej wydziałowej deklaracji, umieszczonej w „Kurjerze Wileńskim” w dniu 12 b. m. To nowe zebranie było zaledwie 36 obecnych. Ci po 4 godzinnych obradach akceptowali jednomyślnie (przy 4 wstrzymaniu się od gł.) naszą uchwałę z dn. 10 b. m.

Co się tyczy drugiej „deklaracji” umieszczonej w „Expresie”, to jest ona podana, tam w zmienionej redakcji. Należy zaznaczyć, że po trzykrotnych obliczeniach głosów ta druga deklaracja przeszła 18-u, względnie 16-u głosami, przeciwko 16-u wzgl. 14-u głosom przy dwóch wstrzymujących się. Tem samym niesłuszny i sensacyjny jest ton wymienionej wzmianki w „Expresie”, który sugeruje jednogłośnieść tej uchwały. Nadmieniam jednocześnie, że ta druga deklaracja została przeprowadzona nieformalnie, ponieważ nie spisało jej na miejscu w lokalu zebrania i nie została podpisana przez kolegów przewodniczącego. Nie wiadomo też, kto ją podał do „Expresu Wileńskiego”, bo brak tam jakichkolwiek podpisów. Widocznie inicjatorzy zdawali sobie sprawę z tych wszystkich nieformalności i stąd pochodzą wstydlive utajanie ich nazwisk.

Wilno, dnia 15 listopada 1931 r.

Oktafian Jastrzębski, słuchacz Wydz. Sztuk P.

(Przyp. red.) W uzupełnieniu tego listu przypominamy, że p. Oktafian Jastrzębski został wybrany jednomyślnie na walnym zebraniu słuchaczy Wydz. Szt. P. U. S. B., przewodniczącym Komitetu tych słuchaczy.

Zebranie to uchwalilo 10 listopada jako ogół chrześcijańskiej Młodzieży Wydz. Szt. P. U. S. B. potępienie metod pańskich, tj. skonstruowanie że: rozstrzygnięcie sporu na Uniwersytecie należy do Rektora i Senatu U. S. B. i wezwanie do wszystkich organizacyj akademickich, aby przyłączyły się do tej akcji uspokojenia i umożliwienia pracy naukowej. Znamienne jest również, że publikując tę uchwałę komitet podpisał się wszystkimi nazwiskami. Trzeba także zaznaczyć, że ogół młodzieży na Wydz. Szt. P. liczy około 120 jeśli nie więcej osób.

Wielce Szanowny Panie Redaktorze!

W sobotnich numerach „Słowa” i „Kurjera Wileńskiego” w relacji o rozbiściu przy lokalu „Słowa” zostało podane moje nazwisko jako sprawcy tego niepożądanego wybuchu, zapewne na podstawie informacji policji. Wiadomość ta rozmiąja się całkowicie.

z prawdą. Fakty są następujące: po rozproszeniu tłumu przez policję po wybiegu szyby „Słowa” zostały w trakcie przechodzenia przez ulicę zatrzymane przez patrol nie jako podejrzane o ten czyn lecz jedynie w celu „rozbrojenia”. — mnie z łaski, którą noszę stałe, jako mieszkaniowiec peryferji miasta, Z patrolami udało mi się do prowizorycznego komisarjatu w Urzędzie Wojewódzkim, chcąc otrzymać pokwitowanie. Przełożeni władz policyjnych zezwolili mi na pozostawienie przy sobie łaski, tylko polecieli mi, bym ją ukrył pod płaszczem podczas przechodzenia w centrum miasta.

Po wyjściu z Komisarjatu udało mi się w kierunku ul. Mickiewicza, następnie wróciłem w towarzystwie kolegi w kierunku Kuratorium i gdy po przeszło dwóch godzinach znalazłem się na ul. Zamkowej (po raz 4-ty), zostałem zatrzymany ponownie przez policję. Zaprowadzono mnie do komisarjatu i oddano władzom śledczym pod zarzutem wybiecia szyby „Słowa”.

Policja utrzymuje, że po dokonaniu wybiecia ukryłem się w Ciełniku, co absolutnie nie odpowiada rzeczywistości: mogę się powołać na cały szereg świadków, a wręczcie i ów patrol policyjny, który mnie „rozbrajał” zaraz po zejściu, że ani wybiecie przeze mnie szyby, ani ukrywanie się w Ciełniku nie miało miejsca.

Zechce Pan przyjąć, Panie Redaktorze wyraz prawdziwego szacunku.

Nordoln-Plotnicki Jan

Stud. U. S. B. Stud. Roln.

Wilno 15 listopada 1931 r.

WŚRÓD PISM

Nr. 22 dwutygodnika „Świt Kobiecej” o treści zarówno żywej i współczesnej jak z drugiej strony praktycznej, zawiera między innymi artykuł niezwykłej feljetonistki Rity Rey: Miłość, model 1931 r.: J. Radziwiłłowski. Czarnozłota eteru; Dr. Zofji Krzemieckiej: Żywy pan, w starożytności; Ily Wienieckiej: Dydana, transkrypcja z Wergilego; Józefa Czyścieckiego: Szczęście, humoreska pełna temperatury; Janiny Osinskiej: „Pukał”, dok. do noweli, która nam ukazała zupełnie nowe oblicze młodzieńczej autorki i świadczy o pięknym rozwoju jej talentu; S. Essmanowskiego: „List z Warszawy”; Ireny Chorowicz: Szkoła Pielegniarstwa w Warszawie: W części praktycznej, gospodarce, wytworne modele, kursy robot siatkowych i trykotarskich, roboty ręczne, o szyciu futer a zarekawów w szczególności, przepisy gospodarskie, towaroznawstwo i t. d.

Cenny ten numer zdobiją liczne ilustracje.

Ostatni, 43 numer „Iskier”, tygodnika dla starszej młodzieży, zredagowany jest żywo i ciekawie. Otwiera numer artykuł Zdz. Broncia o potrzebie i korzyściach spisu ludności, który się odbędzie 9 grudnia b. r.; Zygmunt Lubertowicz w czterdziestolecie twórczości Kazimierza Tetmajera mówi o nim w bardzo ciekawym szkicu p. t. „Kazimierz Tetmajer jako epik Tatr”. Ciekawe szczegóły o wielkich zdolnościach i nauce Zygmunta Krasinskiego znajdujemy w art. „Jak się uczył Z. Krasinski”? K. Białecki niezmiernie ciekawie opowiada o wielkim planeterjum w Barmen i otrzymywanym w nim przy pomocy specjalnych aparatów sztucznym niebie gwiazdzistym. Z innych artykułów warto wyróżnić ciekawą humoreskę Boguwoli „S. O. S.”, legendę seminola W. Peszkowej „Pochodzenie białych ludzi” oraz d. c. bardzo interesującą powieść Mieczysława Jarosławskiego „Ilek i Jacek na morzu”. „Na tropie harcerskim”.

Warto przeczytać. Nasze listy i inne stałe działy zamykają bogato ilustrowany numer.

Adres Redakcji: Warszawa, Wawerska 14.

Czterdziesty szósty zeszyt „Świata” przynosi niezmiernie aktualny artykuł W. Giełżyńskiego p. t. „Zaburzenia studenckie”. Wojciech Marylski zwraca się ze swoimi egzotycznymi wrażeń afrykańskich p. t. „Od Oceanu do Oceanu”. Eustachy Czekalski zegnania plemnia Warszawy s. p. „Artura Oppana”. Wacław Grubiński zamieszcza pogadankę pana Pipermonta z panem „Fatemutem”. Hanna Mortkowiczowa opowiada o swojej podróży „od Beskidów do Alp”. Stanisław Sierosławski dał pouczający artykuł p. t. „Sny ludzkości”. Poza tym znajdujemy zwykłe działy: „Tydzień Świata”, „Od czwartku do czwartku”, „co czytać”, „Teatr” oraz powieść A. Struga p. t. „Ostatni Film Ewy Eward”. Zeszyt ten jest bogato ilustrowany.

NA WILENSKIM BRUKU

ZAMACH SAMOBÓJCZY.

Wczoraj zrana podczas eksmitowania mieszkanca uśpiałowa pozbawić się życia 18-letnia Luba Bernstejn (ul. Jatkowa 4) używając większą dawkę jodny.

W stanie groźnym przewieziono ją do szpitala żydowskiego. (c).

OFIARA.

Na Wojew. Komitet Walki z bezrobociem w Wilnie od Z. D. — emerytowanej nauczycielki — zł. 20.—.

SKLEP FUTER I PRACOWNIA KUŚNIERSKA PORUDOMIŃSKICH

zostały przeniesione Niemieckiej 28 I piętro m. 6 (róg Wileńskiej) Nr 13-72

do nowego lokalu przy ul.

W szampańskiej paradzie wszelkich łazików wojny światowej.

Koncertowa orkiestra pod batutą p. M. Salmickiego.

Kasa czynna od 3.30 do 10 wiecz.

Wielkie ceny normalne! Na 1-y seans: Balkon 60 gr., Parter 1 zł., na pozostałe seanse od 80 gr.

Film, za którym szalje cały świat! Atrakcyjny przebieg sezonu!

Dźwiękowy Kino-Teatr HOLLYWOOD

Ulubieniec publiczności **Maurice Chevalier**

w swym najnowszym arcydziele

w-g op. „Czar Walca”, reżyserja Lubicza, muzyka Oskara Straussa, z udziałem prześlicznej CLAUDETTE COLBERT.

NAD PROGRAM: **DODATKI DŹWIĘKOWE.** Film demonstruje się jednocześnie w dwóch największych kinach „Helios” i „Hollywood”.

Na pierwszy seans ceny zniżone. Początek seansów o godz. 4, 6, 8 i 10.15. Na premierę honorowe bilety nieważne.

Dźwiękowe Kino CASINO

Dziś! Wielki rewelacyjny przebieg dźwiękowy

W rol. główn.: Ulubieniec publiczności słynny amant Charles Forrel i nowa wielka gwiazda, kobieta o zielon. oczach Elissa Landi. Romanse Rewelacji Emocji! NAD PROGRAM: **Atrakcje dźwiękowe**

Początek seansów o godz. 4, 6, 8 i 10.30, w dniu świąt. o g. 2-ej. Na 1-szy seans ceny zniżone.

Dźwięk. Kino-Teatr „PAN”

Wielka 42

Uroczyste otwarcie! na aparatach dźwiękowych

Arctyfilm dźwiękowy reż. J. W. STEINBERGA

W rol. gł. słynna gwiazda ekranu **Marlena Dietrich, Gary Cooper i Adolf Menjou.**

Początek o g. 2-ej. Honor. bilety bezwzględ. nieważne

Kobieta na księżycu

W rolach głównych **Willi Fritsch** i czarująca **Gerda Maurus.**

Co dziś jeszcze jest fantazją, może być rzeczywistością już jutro!

Początek seansów o godz. 5. W niedzielę i święta o godz. 4 po poł.

Gorąca krew

Przepiękny salonowo-erotyczny dramat w 10 aktach. W rolach główn.: **Imogen Robertson** i **Wiljam Janney.**

NAD PROGRAM: Dźwiękowa sensacja po raz pierwszy w Wilnie z ulubieniec publiczności **Hoot Gibson** p. t. **Karząca dłoń**

Potężny sensacyjny dramat w 10 aktach. W rol. główn. **Hoot Gibson** i czarująca chińska gwiazda **Ming Wong**

Władczyni miłości

Greta Garbo i John Gilbert

W rol. głównej **Emil Jannings** i **Henny Porten**

Reżyserja **Ernesta Lubitza.** — Impozująca treść! Wspaniała wystawa

NAD PROGRAM: Arcywsesła komedia w 3 akt. króla ekranu **Charlie Chaplina** p. t. **„Marzenia Chaplina”**

Początek seansów o godz. 4-ej. w dniu świątecznym o godz. 1-ej. Ceny miejsc od 40 gr.

Obwieszczenie.

Komornik Sądu Grodzkiego w Wilnie przy ul. 3-go Maja

Nr. 13 m. 6, na zarządzie art. 1030 U. P. C. obwieszcza, iż w dn. 26 listopada 1931 r. o godz. 10-ej rano w Wilnie przy ul. Wielkiej Nr. 58, odbędzie się sprzedaż z licytacji publicznej majątku ruchomego, należącego do Stanisława Zakrzewskiego, składającego się z towarów kosmetycznych, oszacowanych na sumę 1171 zł., na zaspokojenie pretencji firmy „W. Charytonowicz” w sumie 10.000 zł. z % i kosztami.

Przy niniejszym zaznaczam, iż licytacja odbędzie się w drugim terminie t. j. niżej ceny szacunkowej.

1472/V1 Komornik Sądowy W. Leńewski.

Języki obce niemiecki, francuski włoski (konwersacja).

Przygotowywanie ze wszystkich przedmiot. do matury i egzaminów

szkół średnich w ogóle. Lekcji udziela p. prof. gimn. i studenci U. S. B. specjalną met. koncentrac. Zgłoszenia do Redakcji „Kurjera Wil.” pod W. K.

Mieszkanie sześciopokojowe

z pełnym komfortem po gruntownym remoncie natchmiał do oddania. Zgłoszenia: Jagiellońska 8—15, między 12-1 i 4-5

PIANINO do sprzedania

Jagiellońska 3—27 7932

Jeśli nie teraz, to kiedy?

Clagnienie 1-ej klasy 24 Loterii Państw. JUŻ JUTRO

WILNO, NIEMIECKA 35, tel. 13-47. P. K. O. 80-998.

Centrala: Warszawa, Nałewki 40. Oddział w Lidzie, Suwalska 22.

CENA 1/4 — 10 zł. CENA 1/4 — 10 zł.

Wydawnictwo „Kurjer Wileński” S-ka z ogr. odp.

Drukarnia „Znicz”, Wilno, ul. S-to Jaska 1, telefon 3-40.

Redaktor odpowiedzialny Witold Kiszkis.

Na drugim piętrze naszego lokalu sprzedaż

PO WYJĄTKOWO ZNIŻONYCH CENACH TOWARÓW WYSORTOWANYCH I RESZTEK

Jedwabie, wełny, materiały na

palta i garnitury męskie i damskie, materiały meblowe, firanki,

portjery, kołdry

M. GORDON Sp. Akc.

UL. NIEMIECKA 26

24 LOTERIA PAŃSTWOWA

GŁÓWNA WYGRANA MILJON ZŁ.

Ogólna suma wygranych 32.000.000

CO DRUGI LOS WYGRYWA!

Kup los w szczęśliwej kolekturze

K. GORZUCHOWSKIEGO

WILNO, ZAMKOWA 9.

Zamiejscowym wysyłamy odwrotną pocztą.

Należność P. K. O. Nr. 80.365 po otrzymaniu losów.

GOTÓWKĘ

w każdej sumie lokujemy przy pełnej gwarancji na najwyższe oprocentowanie, bez kosztów

Dom H.-K. „Zachęta” Mickiewicza 1, tel. 905

Dr. Blumowicz

Choroby weneryczne, skórne i moczopłciowe, ul. Wielka Nr. 21, tel. 9-21, od 9—1 i 3—8. W. Z. P. 29.

Dr. GINSBERG

choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe, Wileńska 3, od godz. 8—1 i 4—8, tel. 667, 6677.

Politechniczny spółnik restauracji

na prowincji. Zgłaszanie listownie—ul. Marcewina Nr. 7, W. B., lub na miejscu od 8 do 11 i od 41 do 17. 7895

Kupię aparat fotograficzny

z obiektywem o długiej ogniskowej i aparat do powiększeń. Zgłoszenia do Adm. „Kurjera W.” pod „okazja”. 7950

Sprzedaje się skórę białego niedźwiedzia niedrogo.

Jagiellońska 9—1 a 7610

Poszukuje posady rządcy domu

w domach rządowych lub prywatnych, posiadam dobre świadectwa. Łaskawe oferty proszę nadsyłać do adm. „Kurj. Wil.” pod Nr. 6872.

Sklep materiałów piśm.

„ELEONORA” ul. S-to Jaska 1. Poleca: zeszyty, bruliony, stalówki, ołówki i t. d.

Popierajcie przemysł krajowy.

Akuszerka Śmiałowska

przeprowadziła się na ul. Zamkową 3, m. 3, tamże gabinet kosmetyczny, usługa zmasażki, brodawki, kuracje i wagi. W. Z. P. 48. 7624

Akuszerka Marija Laknerowa

przyjmuje od 9 do 7 wiecz. ulica Kasztanowa 7, m. 5, W. Z. P. Nr. 69. 7120

Drukowana w odcinku „Kurjera Wileńskiego” powieść Tadeusza Sikorskiego p. t. „Życie na gapę”